

Кафедра геології родовищ корисних копалин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора інституту
з навчальної роботи

«28» 08 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НОРМАТИВНА БАЗА ГЕОЛОГОРОЗВІДУВАЛЬНИХ РОБІТ

для студентів

галузь знань	10 Природничі науки
спеціальність	103 Науки про Землю
освітній рівень	Бакалавр
освітня програма	Геологія та менеджмент надрокористування
блок дисциплін	Економічна геологія та менеджмент надрокористування
вид дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022 / 2023
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS*	6.0
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач:

Марія КУРИЛО, доктор геологічних наук, доцент кафедри геології родовищ корисних копалин

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ («____») «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ («____») «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

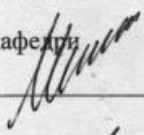
на 20__/20__ н.р. _____ («____») «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

© Марія КУРИЛО, 2022 рік

Розробники: *Курило Марія Михайлівна, доктор геологічних наук, доцент кафедри геології родовищ корисних копалин*

Затверджено

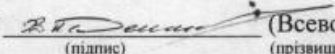
Зав. кафедри

 (Володимир МИХАЙЛОВ)

Протокол № 1 від «25» 08 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією інституту *ІНІ «Інститут геології»*

Протокол від «26» серпня 2022 року № 1.

Голова науково-методичної комісії (Всеволід ДЕМИДОВ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Мета дисципліни – ознайомлення студентів з основними принципами, інструментами та законодавчими і нормативними документами, які діють в геологічній галузі, видобуванні корисних копалин та інших видах надрокористування у відповідності з якими формується державна політика у сфері надрокористування.

Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

1. Знати принципи і методи організації геологорозвідувальних робіт, стадії геологічного вивчення у вітчизняній і міжнародній практиці.
2. Володіти навичками роботи з первинною і вторинною геологічною інформацією на різних носіях та іншими джерелами даних.

Анотація навчальної дисципліни / референс:

Курс «Нормативна база геологорозвідувальних робіт» є складовою циклу професійної підготовки фахівця за освітнім ступенем «Бакалавр», знайомить студентів із основами функціонування геологічної галузі в сучасних економічних та нормативно-правових умовах, допомагає зрозуміти практичне значення та застосування у виробничих умовах набутих знань. Висвітлюються основні принципи, методи, інструменти державного регулювання в межах існуючих видів використання надр: геологічного вивчення, видобування корисних копалин, будівництва і експлуатації підземних споруд, не пов'язаних із видобуванням, створення геологічних територій та об'єктів, що мають важливе наукове, культурне ін. значення, угод про розподіл продукції.

Завдання:

- вивчення головних принципів і інструментів державного та міжнародного регулювання геологічної галузі;
- вивчення структури вітчизняної геологічної галузі та її управління і співставлення із досвідом інших держав;
- ознайомлення із особливостями створення, зберігання, використання і розпорядження різних видів геологічної інформації;
- ознайомлення із чинними нормативними документами, які діють у сферах:
 - a. геологічного вивчення та оцінки родовищ корисних копалин;
 - b. видобування корисних копалин;
 - c. створення, вивчення і збереження геологічних пам'яток;
 - d. інших видах використання надр.

Результати навчання:

<i>Результат навчання</i> (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		<i>Форма/Методи викладання і навчання</i>	<i>Форма/Методи оцінювання</i>	<i>Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни</i>
<i>Код</i>	<i>Результат навчання</i>			
1.1	<i>Базові принципи державного управління та регулювання геологічної галузі</i>	<i>лекція</i>	<i>Письмова робота</i>	<i>до 10%</i>
1.2	<i>Типи головних нормативних документів, які діють в геологічній галузі</i>	<i>лекція, семінарське заняття</i>	<i>Письмова робота</i>	<i>до 10%</i>
1.3	<i>Основні напрямки розвитку мінерально-сировинної бази України та визначати найбільш перспективні види геологорозвідувальних робіт</i>	<i>лекція, семінарське заняття</i>	<i>Письмова робота</i>	<i>до 10%</i>
1.4	<i>Порядок отримання спеціальних дозволів на користування надрами</i>	<i>лекція, семінарське заняття</i>	<i>Письмова робота</i>	<i>до 10%</i>
2.1	<i>Вміти орієнтуватись в використанні чинних нормативних та методичних положень розроблених Державною геологічною службою України, Державною комісією по запасам корисних копалин та ін. для проведення різних видів геологорозвідувальних робіт</i>	<i>самостійне навчання</i>	<i>Письмова робота, графічне та програмне представлення</i>	<i>до 10%</i>
2.2	<i>Вміти проектувати і здійснювати організацію окремих видів геологорозвідувальних робіт відповідно до вимог чинних нормативних документів</i>	<i>Семінарські заняття, самостійне навчання</i>	<i>Письмова робота</i>	<i>до 15%</i>
2.3	<i>Вміти складати форми обліку і реєстрації геологічного вивчення надр для різних стадій освоєння родовищ корисних копалин</i>	<i>Семінарські заняття, самостійне навчання</i>	<i>Письмова робота, графічне та програмне представлення</i>	<i>до 10%</i>
3.1	<i>Формування проектів геологічного вивчення та письмових звітів щодо їх виконання</i>	<i>Семінарські заняття, самостійне навчання</i>	<i>Письмова робота</i>	<i>До 15%</i>
4.1	<i>Доводити коректність обраних методик, видів, обсягів геологорозвідувальних робіт при проектуванні і виконанні окремих видів користування надрами</i>	<i>Семінарські заняття, самостійне навчання</i>	<i>Письмова робота</i>	<i>до 10%</i>

Структура курсу: лекційні і семінарські заняття, самостійна робота.

Схема формування оцінки:

Форми оцінювання студентів

1. Семестрове оцінювання:

- 1) Контрольна робота із блоку «Основні принципи та структура нормативного регулювання у сфері геологічного вивчення» – 20 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 2) Контрольна робота із блоку «Базові нормативні документи при проведенні ГРР. Стадії, види і нормативне забезпечення геологорозвідувальних робіт» – 20 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 3) Оцінка за роботу на семінарських заняттях – 40 балів (рубіжна оцінка 24 балів)

2. Підсумкове оцінювання у формі заліку: максимальна оцінка 20 балів, рубіжна оцінка 12 бали. Під час заліку студент повинен засвідчити знання про структуру державного управління у сфері використання надр, особливо геологічного вивчення надр, та знання основних нормативних документів – Кодексу України про надра, Гірничий закон України, Закон України про Державну геологічну службу та ін. Підсумкове оцінювання у формі заліку не є обов'язковим, при відмові від участі у даній формі оцінювання студент не отримає відповідні бали до підсумкової оцінки.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру, як сума (проста або зважена) балів за систематичну роботу впродовж семестру.

	Семестрова кількість балів	залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	48	12	60
Максимум	80	20	100

Студент не допускається до підсумкового оцінювання у формі заліку, якщо під час семестру набрав менше 40 балів.

Організація оцінювання: Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою та передбачає: виконання двох модульної контрольної роботи, та проведення семінарських занять, де студенти мають продемонструвати якість засвоєних знань та вирішити поставлені задачі використовуючи окреслені викладачем методи та засоби. Підсумкове оцінювання проводиться у формі письмового заліку.

Шкала відповідності

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п/	Назва розділу, теми	Обсяг годин		
		лекції	семінарські	само- стійн.
1	2	3	4	5
	<i>Модуль 1 . Основні принципи та структура нормативного регулювання у сфері геологічного вивчення</i>			
1	Вступ. Основні складові та завдання нормативного регулювання геологічного вивчення	2	2	4
2	Геологічне вивчення як основний і супутній вид користування надрами	2	2	4
3	Система державного управління у сфері геологічного вивчення надр	2	2	4
4	Система і види нормативних актів у сфері геологічного вивчення надр	2	2	6
5	Програма розвитку мінерально-сировинної бази України як базова стратегія геологічного вивчення надр	2	2	4
6	Кодекс України про надра – основний законодавчий акт у сфері геологічного вивчення і використання надр	2	2	4
7	Основні функції, структура та нормативні акти Кабінету Міністрів України	2		4
8	Основні функції, структура та нормативні акти Міністерства захисту довкілля і природних ресурсів	2		4
9	Основні функції, структура та нормативні акти Державної служби геології та надр	2		4
10	Основні функції гірничого нагляду, структура та нормативні акти Державної служби з питань праці	2	2	4
	Модульна контрольна робота 1	2		
	Разом за змістовим модулем 1	22	14	42

1	2	3	4	5
	Змістовний модуль 2. Базові нормативні документи при проведенні ГРР. Стадії, види і нормативне забезпечення геологорозвідувальних робіт			
11	Спеціальний дозвіл як основний документ набуття права користування надрами	4	2	10
12	Аукціони та електронні торги як основний інструмент отримання спеціальних дозволів на користування надрами	4	2	8
13	Геологічна інформація: види, права користування і розпорядження, оцінка вартості	4	2	4
14	Стадії геологорозвідувальних робіт. Положення про стадії ГРР для твердих корисних копалин, підземних вод, вуглеводневої сировини	4		6
15	Вітчизняна практика та міжнародний досвід дотримання стадійності при ГРР	2	2	8
16	Стадії техніко-економічного, технологічного і екологічного вивчення та промислового освоєння надр: вітчизняна практика та міжнародний досвід	2		4
17	Облік запасів і ресурсів надр	4	2	4
18	Класифікація запасів і ресурсів корисних копалин	2		4
19	Угоди про розподіл продукції	2	2	4
20	Базові нормативні документи ГРР у міжнародній практиці	2	2	
	Модульна контрольна робота 2	2		
	<i>Залік</i>	2		
	Разом за змістовим модулем 2	34	14	52
	Всього	56	28	94

Загальний обсяг: 180 год. в тому числі:

Лекцій - 56 год.

Семінарські заняття - 28 год.

Консультації - 2 год.

Самостійна робота -94 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні:

1. Кодекс України про надра //Відомості Верховної Ради (ВВР) 1994, N 36, ст.340;
2. Закон України Про державну геологічну службу України// Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999, N 51, ст.456;
3. Закон України № 3458–IV Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року// Офіційне Інтернет0-представництво Президента України www.president.gov.ua;
4. Класифікація запасів і ресурсів корисних копалин Державного фонду надр. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України №432 від 5.05.1997р.-Київ: Державна комісія України по запасах корисних копалин при Міністерстві екології та природних ресурсів. – 1997;
5. Нормативно-правове регулювання надрокористування/ Рудько Г.І., Курило М.М., Миргородський О.П., Лагода О.А.- К.: Вид-во Гіперіон.-2012.-256с.
6. Постанова КМУ від 30 травня 2011 р. № 615 про затвердження Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/615-2011-%D0%BF#Text>

Додаткові:

1. Водний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 24. С.189 (зі змінами і доповненнями). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Державний класифікатор України. Класифікатор відходів ДК 005-96 (Розділи А.1 - А.20). <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0089217-96#Text>
3. Закон України Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності. Відомості Верховної Ради України, 2005. № 48. С.483 (зі змінами і доповненнями. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
4. Положення про порядок розробки та обґрунтування кондицій на мінеральну сировину для підрахунку запасів твердих корисних копалин у надрах. <http://www.dkz.gov.ua>
5. Про затвердження Методики визначення вартості запасів і ресурсів корисних копалин родовища або ділянки надр, що надаються у користування. Постанова КМ України № 1117 від 25 серпня 2004 р.
6. Про затвердження переліків корисних копалин загально-державного та місцевого значення № 827 від 12.12.94: Постанова КМ України. <http://zakon2.rada.gov.ua>
7. Про затвердження Положення про Державну комісію України по запасах корисних копалин. Постанова КМ України № 1689 від 10 листопада 2000 р.
8. Про затвердження Положення про порядок організації та виконання дослідно-промислової розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення. Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України № 34/м від 3 березня 2003 р. Офіційний вісник України. 2003. № 21. С. 976.
9. Про затвердження Положення про порядок проведення державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин. Постанова КМ України № 1512 від 04.10.2000 р. Офіційний вісник України. 2000. № 40. С. 1706.
10. Про затвердження Положення про порядок списання запасів корисних копалин з обліку гірничодобувного підприємства. Постанова КМ України від 27 січня 1995 р. N 58// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/58-95-%D0%BF#Text>
11. Про затвердження Положення про стадії геологорозвідувальних робіт на тверді корисні копалини. Наказ Комітету України з питань геології та використання надр № 19 від 15.02.2000 р.